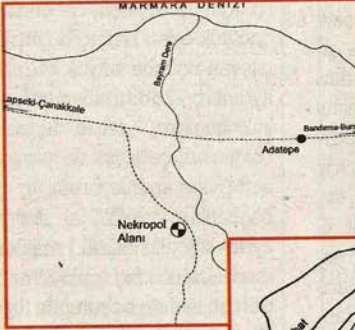

MÖ 3. Binyıl Erken Bronz Çağa ait ilk nekropol buluntuları

* Dr. Eşref Atabey, * Dr. Ayhan Ilgar,
** Dr. Reyhan Körpe, *** Ömer Özden, * Şükrü Yurtsever

MTA Genel Müdürlüğü'nün "Biga Yarımadasının Ekonomik ve Çevre Jeolojisi" kapsamında yürütülen jeolojik etüt çalışmaları sırasında, Çanakkale Boğazı doğusu, Lapseki kuzeydoğusunda MÖ 3. Binyıl Erken Bronz Çağa ait nekropol buluntuları tespit edilmiştir. Söz konusu alanda yüzeyde kemik parçaları dışında yoğun olarak çatı kiremitleri, pithos parçaları ve çanak, çömlek parçaları da saptanmıştır. Yapılan incelemede üzeri geometrik kazıma bezeli el yapımı kap parçalarının MÖ 3. Binyıl Erken Bronz Çağa ait olduğu, siyah finisli çark yapımı skyphos formundaki kap parçalarının MÖ 3. Yüzyıl başları Erken Hellenistik dönemine ait olduğu ve çatı kiremitlerinin ise bazılarının Hellenistik, bazılarının ise Geç Roma dönemine ait oldukları saptanmıştır. Buluntuların yer aldığı yamaçta herhangi bir mimari parça bulunmamaktadır. Bu durum bu alanın MÖ 3. Binden MS 4. Yüzyıl

sonuna kadar nekropol olarak kullanıldığını göstermektedir. Yamaçın üst kısımlarının Prehistorik dönemde, alt kısımlarının da Hellenistik ve Roma dönemlerinde kullanıldığı anlaşılmıştır. Üst kısımlardaki Prehistorik mezarlar pithoslar içinde, alt yamaçlardaki Hellenistik ve Roma mezarları ana toprak içinde üzerlerine çatı kiremitleri örtülerek kapatılmıştır. Yüzeyde bulunan çeşitli dönemlere ait çanak, çömlek par-

çaları da mezarlara ölü hediyesi olarak bırakılmış olan kaplara aittir. Nekropolün hangi antik yerleşim yeri ile ilgili olabileceğinin araştırılması yapıldığında, nekropol alanının yaklaşık 1 km kuzeydoğusunda antik çağlarda Paissos olarak bilinen bir antik kentin var olduğu öğrenilmiştir. Günümüzde Lapseki'ye bağlı Adatepe köyünün kuzeyinde bulunan Paissos'ta hiçbir mimari kalıntı bulunmamakla birlikte, yüzeyde MÖ 3. Binden MS 4. Yüzyıla

Nekropolün bulunduğu alan içinde bulunan kemik parçaları

kadarki dönemlere ait çanak, çömlek parçaları görülebilmektedir. Şimdiye kadar herhangi bir bilimsel araştırması yapılmamış olan bu kent ile ilgili Homeros'un İliada (İlyada) destanında söylenildiği üzere, Troia (Troya) savaşları sırasında Troialılara yardıma geldiğini öğrenmekteyiz. Antik kaynaklarda MÖ 7. Yüzyılda İonyalı (İyonyalı) kolonistler tarafından tekrar kurulan kentin Çanakkale Boğazı'nın Marmara Denizi girişinde bulunduğu ve bir anlamda boğazın batısını kontrol ettiği bilinmektedir. Büyük İskender'in ordusuyla Granikos Savaşına giderken Paissos'a uğradığı ve muhtemelen günümüzde de kullanılan modern yolu takip ettiği söylenebilir.

* Jeoloji Yüksek Müh., MTA Genel Müd.
e-mail: esrefatabey@hotmail.com

** Arkeolog, Çanakkale 18 Mart Üniv.

*** Arkeolog, Çanakkale Müze Müd.